

AVRUPA BİRLİĞİ ADALET DİVANI'NIN 13 MAYIS 2014 TARİHLİ

GOOGLE UNUTULMA HAKKI KARARI

Çeviren: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bedii KAYA *

DİVAN KARARI (BÜYÜK DAİRE) **

13 Mayıs 2014

(Kişisel veri - Bireyleri bu tür verilerin işlenmesine karşı koruma - 95/46/EC sayılı Direktif - 2, 4, 12 ve 14. Maddeler - Maddi ve ülkesel kapsam - İnternet arama motorları - İnternet sitelerinde yer alan verinin işlenmesi - Bu tür veriyi arama, indeksleme ve saklama - Arama motoru işletmecisinin sorumluluğu - Bir Üye Devletin ülkesindeki işletme - İşletmecinin yükümlülüklerinin ve veri öznesinin haklarının kapsamı - Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı - 7 ve 8. Maddeler)

C-131/12 sayılı Davada,

27 Şubat 2012 tarihli karar ile The Audiencia Nacional (İspanya) [Ulusal Mahkeme] tarafından Avrupa Birliği'nin İşleyişine Dair Antlaşma'nın (TFEU) 267. maddesi uyarınca ön karar için yapılan ve 9 Mart 2012 tarihindeki adli kovuşturmada Divan tarafından kabul edilen BAŞVURU,

Google İspanya, Google Inc, V İspanyol Veri Koruma Kurumu ('İVKK'),

Mario Costeja González,

DİVAN (Büyük Daire)

V. Skouris, Başkan, K. Lenaerts, Başkan Yardımcısı, M. Ilešič (Rapörtör), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, M. Safjan, Daire Başkanları, J. Malenovský, E.

* Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İdare Hukuku Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi; mehmet@mbkaya.com

** Karar Dili: İngilizce; Karar URL: <http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62012CJ0131>

Levits, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev, M. Berger, A. Prechal and E. Jarašiūnas hâkimlerden oluşmaktadır.

Hukuk Sözcüsü : N. Jääskinen,

Katip : M. Ferreira, Yönetici,

Yazılı usul dikkate alınarak ve 26 Şubat 2013 tarihli celseye istinaden,

- Google Spain SL ve Google Inc şirketlerini temsilen, avukat F. González Díaz, J. Baño Fos ve B. Holles,

- Mr Costeja González'i temsilen, avukat J. Muñoz Rodríguez,

- İspanyol Hükümeti'ni temsilen, vekil sıfatıyla A. Rubio González,

- Yunan Hükümeti'ni temsilen, vekil sıfatıyla E.-M. Mamouna ve K. Boskovits,

- İtalyan Hükümeti'ni temsilen, vekil sıfatıyla G. Palmieri ve Eyalet Savcısı P. Gentili,

- Avusturya Hükümeti'ni temsilen, vekil sıfatıyla G. Kunnert ve C. Pendorfer,

- Polonya Hükümeti'ni temsilen, vekil sıfatıyla B. Majczyna ve M. Szpunar,

- Avrupa Komisyonu'nu temsilen, vekil sıfatıyla I. Martínez del Peral ve B. Martenczuk,

adına sunulmuş görüşlerin değerlendirilmesinin ardından,

25 Ocak 2013 tarihli oturumda Hukuk Sözcüsü'nün Görüşünü dinledikten sonra,

aşağıdaki kararı vermektedir:

Karar

1. Bu ön karar başvurusu, Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına Dair Bireylerin Korunması Hakkındaki 95/46/EC sayılı ve 24 Ekim 1995 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi Direkti-

fi'nin (OJ 1995 L 281, p. 31) Madde 2(b) ve (d), Madde 4(1)(a) ve (c), Madde 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi ve Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı'nın ("Temel Haklar Şartı") 8. Maddesinin yorumlanması ile ilgilidir.

2. Bu talep, bir tarafta Google Spain SL ("Google İspanya") ile Google Inc ve diğer tarafta the Agencia Española de Protección de Datos (İspanyol Veri Koruma Kurumu, "İVKK") ile Bay Costeja Gonzalez arasında, İVKK'nin bu iki şirkete karşı yapılan şikayeti yerinde görmesi ve Google Inc. şirketinin Bay Costeja Gonzalez'e ilişkin kişisel verileri indekslerinden çıkarması için gerekli tedbirleri almasını ve bu veriye gelecekte erişimi önlemeyi emretmesi üzerine açılan dava esnasında yapılmıştır.

Hukuki Çerçeve

Avrupa Birliği Hukuku

3. 1. Maddesine göre, gerçek kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi durumlarında başta kişisel mahremiyet hakkı olmak üzere, temel hak ve özgürlükleri korumak ve bu tür verilerin serbestçe dolaşımı önündeki engelleri kaldırmak amacı olan 95/46 sayılı Direktif'in önsözündeki 2, 10, 18, 20 ve 25. beyanlar şu şekildedir:

'(2) (...) veri işleme sistemleri insana hizmet etmek üzere tasarlanır; (...) onlar, gerçek kişilerin milliyetine veya ikametlerine bakmaksızın başta kişisel mahremiyet olmak üzere temel haklarını ve özgürlüklerini korumalıdır ve (...) refahına katkıda bulunmalıdır;

(...)

(10) Kişisel verilerin işlenmesi hakkındaki ulusal düzenlemelerin amacı, başta kişisel mahremiyet hakkı olmak üzere, hem Topluluk hukukunun genel esaslarında, hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin [Roma'da, 4 Kasım 1950 tarihinde imzalanmıştır] 8. Maddesinde tanınan temel hakları ve özgürlükleri korumaktır; (...) bu nedenle, bu kanunların yakınlaştırılması, sağladıkları korumanın azalmasına yol açmamalı aksine, Topluluk içerisinde yüksek seviyeli bir korumanın sağlanmasını amaçlamalıdır;

(...)

(18) Bireylerin, bu Direktif kapsamında sağlanan korumadan yoksun kalmamalarını sağlamak için, Topluluktaki herhangi bir kişisel veri işlenmesi, Üye Devletler'den birinin kanununa uygun olarak yerine getirilmelidir; (...) bu bağlamda, bir Üye Devlette yerleşik bir denetleyicinin sorumluluğu altında yapılan işlem, o Devletin hukukuna göre yönetilmelidir;

(19) (...) Bir Üye Devletin sınırları içindeki işletme, istikrarlı düzenlemeler aracılığıyla faaliyetin etkin ve reel olarak gerçekleştirilmesini sağlar; (...) ister bir tüzel kişiliğin şubesi veya bağlı kuruluşu olsun bu tür işletmenin yasal biçimi bu bakımdan belirleyici bir faktör değildir; özellikle bağlı kuruluşlar aracılığıyla çeşitli Üye Devletlerin topraklarında tek bir denetleyici kuruluş kurulursa, ulusal kuralların boşluklarından yararlanmayı önlemek için, denetleyici kuruluşların her birinin, faaliyetlerine uygulanan ulusal kanunun emrettiği yükümlölükleri yerine getirmesi sağlanmalıdır;

(20) (...) Verilerin işlenmesinin üçüncü bir ülkede kurulan birisi tarafından yapılması, bu Direktifte sağlanan bireylerin korunması hususuna engel olmamalıdır; (...) bu durumlarda, işleme, kullanılan yöntemlerin bulunduğu Üye Devlet hukukuna göre yönetilmelidir ve bu Direktifte sağlanan hakların, uygulamada gözetilmesini sağlayacak garantiler olmalıdır;

(...)

(25) Korumanın esasları; bir taraftan, başta işlemenin yürütülebileceği koşullar ve denetleme makamına bildirim, teknik güvenlik ve veri kalitesi olmak üzere işlemeden sorumlu (...) kişiler üzerine yüklenen yükümlölüklere ve diğer taraftan, bireylere verilen haklara, işlemenin konusu olan verilere, işlemenin yapıldığını bildirim, verilere başvurmaya, düzeltme talep etmeye ve hatta bazı koşullarda işlemeye itiraza yansıtılmalıdır;

4. 95/46 sayılı Direktif'in 2. Maddesine göre 'bu Direktifin amacı için:

(a) "kişisel veri" fiziksel, fizyolojik, zihinsel, ekonomik, kültürel veya sosyal kimliğine özel bir veya daha fazla faktöre veya bir kimlik numarasına atıf başta olmak üzere doğrudan veya dolaylı olarak tespit edilebilen bir tespit edilebilir kişi; tespit edilmiş veya tespit edilebilir gerçek kişiye ("veri öznesi) ilişkin herhangi bir bilgiyi kastedecektir;

(b) "kişisel verilerin işlenmesi" ("*işleme*"), silme veya tahrip etme, engelleme, birleştirme veya sıralama, sağlama ya da dağıtma, iletlemeyle açıklama, toplama, kaydetme, organizasyon, depolama, adaptasyon veya değiştirme, kurtarma, başvurma gibi otomatik ya da otomatik olmayan araçlarla kişisel veriler üzerinde yapılan herhangi bir faaliyet veya faaliyet dizisini kastedecektir;

(...)'

(d) "denetleyici", kişisel verilerin işleme araçlarını ve amaçlarını tek başına ya da diğerleriyle müştereken belirleyen gerçek veya tüzel kişiyi, kamu makamını, devlet dairesini veya başka bir kuruluşu kastedecektir; işleme amaçları ve araçları ulusal veya Topluluk hukuku veya yönetmelikleriyle belirlendiğinde, denetleyici veya atanması için özel kriterler, ulusal veya Topluluk hukukuyla belirlenebilir;

(...)'

5. 95/46 sayılı Direktif'in 'Kapsam' başlıklı 3. Maddesinin 1. Fıkrasına göre:

'Bu Direktif, bir dosyalama sisteminin parçasını oluşturması istenen veya bir dosyalama sisteminin parçasını oluşturan kişisel verilerin otomatik araçlar dışında işlenmesine ve kısmen veya tamamen otomatik araçlarla kişisel verilerin işlenmesine uygulanacaktır.'

6. 95/46 sayılı Direktif'in 'Uygulanacak ulusal kanun' başlıklı 4. Maddesine göre:

'1. Her bir Üye Devlet, aşağıdaki durumlarda, kişisel verilerin işlenmesi için bu Direktif uyarınca kabul ettikleri ulusal hükümleri uygulayacaklardır:

(a) İşleme, Üye Devletin topraklarındaki denetleyici kuruluşunun bir işletmesinin faaliyetleri bağlamında yapıldığında; aynı denetleyici, çeşitli Üye Devletlerin toprağında yerleşikse, bu işletmelerin her birinin, uygulanan ulusal mevzuatlarda öngörülen yükümlülüklerle uymasını temin edecek gerekli tedbirleri almalıdır;

(b) denetleyici Üye Devletin topraklarında yerleşik olmayıp, uluslararası hukukuna göre ulusal hukukun uygulandığı bir yerde bulunuyorsa;

(c) denetleyici Topluluk topraklarında yerleşik değilse ve işleme amaçları için, kişisel veriler, bahse konu Üye devlet topraklarında konumlanan otomatik cihazları kullanırsa, bu tür cihazlar yalnızca Topluluk toprağı boyunca iletilme amacı için kullanılmadıkça;

2. 1(c) Fıkrasında atıfta bulunulan koşullarda, denetleyici, denetleyicinin kendisine karşı açılacak davalara hanel getirmeksizin o Üye Devlet toprağında yerleşik bir temsilci atmalıdır.'

7. 95/46 sayılı Direktif'in II. Bölümünün I. Kısımında ('Veri kalitesine ilişkin prensipler' başlıklı) yer alan 6. Maddesi şu şekilde ifade edilmiştir:

'1. Üye Devletler, kişisel verilerin aşağıdaki şekilde olmasını sağlayacaklardır:

(a) adil ve hukuka uygun olarak işlenmeli;

(b) belirli, açık ve meşru amaçlar için toplanmalı ve bu amaçlarla uyumsuz biçimde başkaca şekilde işlenmemeli. Üye Devletlerin uygun korunma önlemleri sağlaması koşuluyla; tarihsel, istatistiksel veya bilimsel amaçlar için verilerin detaylı işlenmesi; uyumsuz olarak kabul edilmeyecektir;

(c) toplandığı ve/veya ayrıca işleneceği amaçlara ilişkin olarak yeterli, ilgili ve bu amacı aşmayacak nitelikte olmalı;

(d) doğru ve gerektiği yerde güncel tutulmalı. Toplanma ve sonrasında işleme, silinme veya düzeltilme amaçlarını göz önünde tutarak verilerin yanlış veya eksik olmamasını sağlayacak tüm makul önlemler alınmalıdır;

(e) verilerin toplandığı esnada veya sonrasında işlendiği amaçlar için gerekenden daha uzun olmayan süre boyunca veri öznelerinin tespitine izin veren biçimde tutulur. Üye Devletler, tarihsel, istatistiksel veya bilimsel kullanım amacıyla daha uzun süreli depolanan kişisel veriler için uygun koruma önlemleri alacaktır.

2. 1. Fıkraya uyulmasını sağlamak, denetleyicinin sorumluluğundadır.'

8. 95/46 sayılı Direktif'in II. Bölümünün II. Kısımında ('Veri işlemeyi yasalılaştırma kriterleri' başlıklı) yer alan 7. Maddesine göre:

'Üye Devletler, kişisel verilerin işlenebilmesini yalnızca aşağıdaki koşullar altında sağlayacaklardır:

(...)

(f) İşleme, bu tür menfaatlerin, veri öznesinin temel hak ve özgürlükleriyle ilgili menfaatlerin Madde 1 (1) kapsamında koruma gerektiren hallerin ağır bastığı durumlar haricinde, verilerin açıklandığı üçüncü şahıs veya şahıslar tarafından ya da denetleyici tarafından takip edilen meşru menfaatlerin amaçları için gerekliyse;

9. 95/46 sayılı Direktif'in 'İfade özgürlüğü ve kişisel verilerin işlenmesi' başlıklı 9. Maddesine göre:

'Üye Devletler, kişisel verilerin ifade özgürlüğünü yöneten kurullarla kişisel gizlilik hakkını uzlaştırmak için gerekirse, yalnızca, edebi veya sanatsal açıklama amacı veya gazetecilik amaçları için kişisel verilerin işlenmesinde Kısım IV ve Kısım VI, bu Bölümün hükümlerinden muafiyetler veya istisnalar sağlayacaktır.'

10. 95/46 sayılı Direktif'in 'Erişim hakkı' başlıklı 12. Maddesine göre:

'Üye Devletler, her veri öznesinin denetleyiciden (aşağıdakileri) temin etme hakkını garanti edecektir:

(...)

(b) Özellikle verinin eksik veya yanlış yapısı yüzünden, bu Direktifin hükümlerine uymayan işlemede, verilerin engellenmesi veya silinmesi, uygun olarak düzeltilmesi;

(...)'

11. 95/46 sayılı Direktif'in 'Veri öznesinin itiraz hakkı' başlıklı 14. Maddesine göre:

'Üye Devletler aşağıdaki hakları veri öznesine tanıyacaktır:

(a) En azından Madde 7 (e) ve (f)'de atıfta bulunulan durumlarda, ulusal mevzuat tarafından aksinin belirtilmesi haricinde, kendisine dair verilerin işlenmesinde, özel durumuna ilişkin zorlayıcı kanuni gerekçelere her zaman

itiraz etmek. Gerekçeli bir itiraz olduğunda, denetleyici tarafından başlatılan işleme, artık bu verileri kapsamayacaktır;

(...)'

12. 95/46 sayılı Direktif'in 'Denetleme makamı' başlıklı 28. Maddesi şu şekilde ifade edilmiştir:

'1. Her Üye Devlet, , bu Direktif uyarınca Üye Devletler tarafından kabul edilen hükümlerin kendi ülkesindeki uygulanmasını takip etmekten, bir veya daha fazla kamu makamının sorumlu olmasını sağlayacaktır.

(...)

3. Her bir makama özellikle şu yetkiler sağlanacaktır:

- denetim görevlerinin yerine getirilmesi için gerekli tüm bilgileri toplama yetkileri ve işleme faaliyetlerinin konusunu oluşturan verilere erişim yetkileri gibi soruşturma yetkileri;

- (...) verinin engellenmesini, silinmesini veya yok edilmesini veya bu tür bir işlemeye geçici veya kesin yasaklama koyulmasına yönelik talimat verilebilmesi gibi (...) etkin müdahale yetkileri;

- (...)

Denetleme makamının şikayetlere yol açan kararlarına karşı mahkemelerde itiraz edilebilir.

4. Her bir denetim makamı, herhangi bir kişi veya o kişiyi temsil eden birlik tarafından kişisel verilerin işlenmesine dair hak ve özgürlüklerin korunmasına ilişkin ileri sürülen talepleri dinlemelidir. İlgili kişi talebin neticesiyle ilgili bilgilendirilmelidir.

(...)

6. Her denetleme makamı, söz konusu işlemeye uygulanan ulusal kanun her ne olursa olsun, 3. Fıkraya uygun olarak verilen yetkileri kendi Üye Devletinin toprağında uygulamaya yetkilidir. Her bir makamdan, kendi yetkilerini uygulaması diğer bir Üye Devletin makamınca istenebilir.

Denetleme makamları, özellikle tüm yararlı bilgileri paylaşarak, kendi görevlerini yerine getirmek için gerekli ölçüde birbirleriyle işbirliği yapacaklardır.
(...)'

İspanyol Hukuku

13. 95/46 sayılı Direktif, Kişisel verilerin korunması ile ilgili 13 Aralık 1999 tarihli ve 15/1999 sayılı Temel Yasa ile İspanyol Hukuku'na aktarılmıştır (14 Aralık 1999 tarih ve 298 sayılı Resmi Gazete, sayfa 43088).

Esas davadaki ihtilaflar ve ön karar ile ilgili sorular

14. 5 Mart 2010 tarihinde, İspanya'da ikamet eden İspanyol vatandaşı Bay Costeja Gonzalez, İVKK nezdinde günlük tirajı yüksek (özellikle de Katalonya'da (İspanya)) bir gazete yayınlayan La Vanguardia Ediciones SL ("La Vanguardia") ile Google İspanya ve Google Inc aleyhlerine şikayet başvurusunda bulunmuştur. Şikayetin esasını herhangi bir İnternet kullanıcısının Bay Costeja Gonzalez'in adını Google grubunun arama motoruna ("Google Arama") yazması durumunda, sırasıyla 19 Ocak ve 9 Mart 1998 tarihli La Vanguardia gazetesinin iki sayfasına ait ve sosyal güvenlik borçları için yapılan haciz işlemiyle bağlantılı olarak yapılan gayrimenkul açık artırması sebebiyle yapılmış ve Bay Costeja Gonzalez'in adının yer aldığı ilana ilişkin bağlantıların çıkması oluşturmıştır.

15. Bu şikayet kapsamında Bay Costeja Gonzalez, öncelikle La Vanguardia'nın bu sayfaları kaldırmasına ya da kendisiyle ilgili kişisel verilerin artık görünmeyeceği şekilde bir değişikliğin yapılmasına veya arama motorları tarafından tanınan imkanları kullanmak suretiyle kişisel verilerin korunması için belli araçları kullanmasını zorunlu tutulmasını talep etmiştir. İkinci olarak Bay Gonzalez, Google İspanya ve Google Inc. şirketlerinin kendisiyle ilgili kişisel verileri kaldırmasına ya da gizlemesine; böylece arama motorlarında yer almasına son verilmesini ve bundan böyle La Vanguardia'ya yapılan bağlantıların içerisinde görünmemesini sağlamaya zorunlu tutulmasını talep etmiştir. Bay Costeja Gonzalez, bu bağlamda, kendisiyle ilgili haciz işlemleri-

nin yıllar önce tamamen çözülmüş olduğunu ve bunlara yapılan atıfların artık tamamen ilgisiz olduğunu belirtmiştir.

16. İVKK, 30 Temmuz 2010 tarihli kararıyla, La Vanguardia'ya ilişkin talebi, söz konusu bilginin Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın emriyle ve açık artırmaya mümkün olduğunca aleniyet sağlayarak mümkün olan en fazla teklifin gelmesini sağlamak amacına yönelik olması sebebiyle reddetmiştir.

17. Diğer taraftan, şikayet Google İspanya ve Google Inc. şirketleri aleyhine yöneltildiği kısmı için kabul edilmiştir. İVKK, bu doğrultuda, arama motoru işletmecilerinin, veri işleme faaliyeti yaptıkları için veri koruma mevzuatına tabi olduklarını; bu doğrultuda bu faaliyetleri için sorumlu olduklarını ve bilgi toplumunda aracı olarak hareket ettiklerini değerlendirmiştir. İVKK, arama motoru işletmecilerini, verinin tespit edilmesinin ve dağıtımının verilerin korunmasına ilişkin temel hakkı ve en geniş ifadeyle yalnızca ilgili kişinin bu tür verinin üçüncü kişilerce bilinmemesini yönündeki isteğini de kapsayacak şekilde kişilerin itibarlarını riske atmasını göz önüne alarak, verinin geri çekilmesi ve belirli veriye erişimin yasaklanması hususunda yükümlülük oluşturma hususunda yetkili olduğü görüşünü benimsemiştir. İVKK, bu yükümlülüğün veriyi veya bilgiyi bu tür veri veya bilginin İnternet sitesinde bulunmasının yasal bir zorunluluk gereği olduğü durumlar dahil, görüntülediği İnternet sitesinden silinmesi gerekmeksizin, doğrudan arama motorları tarafından üstlenilmesi gerektiğini değerlendirmiştir.

18. Google İspanya ve Google Inc, bu karara karşı the Audiencia Nacional (İspanya) [Ulusal Yüksek Mahkeme] nezdinde ayrı ayrı dava açmıştır. Ulusal Yüksek Mahkeme bu davaları birleştirmiştir.

19. Mahkeme söz konusu davaların arama motorlarının, üçüncü taraflara ait İnternet sitelerinde yayınlanan ve kendileriyle ilgili kişisel veriler içeren ve belirli bilgilerine bağlantı yapılmasını, tespit edilmesini, listelenmesini ve süresiz olarak İnternet kullanıcılara sunulmasını istemeyen kişilerin kişisel verilerini korumak açısından ne tür sorumlulukları olduğü sorusunu beraberinde getirdiğini belirtmiştir. Bu sorunun yanıtı, 95/46 sayılı Direktif'in yayınından sonrasında ortaya çıkan bu tür teknolojiler bağlamında 95/46 sayılı Direktif'in nasıl yorumlanacağına bağlıdır.

20. Bu koşullar altında, Ulusal Yüksek Mahkeme yargılamayı bekletmeyi ve ön karar için müteakipteki soruları Divan'a sormaya karar vermiştir:

1. 95/46 sayılı Direktif'in ülkesel uygulanmasına ilişkin olarak ve netice olarak, İspanyol kişisel verileri koruma yasasının gereği olarak:

(a) 95/46 sayılı Direktif'in Madde 4(1)(a) anlamı dahilinde "işletme"nin devamdaki herhangi bir veya daha fazla koşulun varlığında mevcut olduğu kabul edilmeli midir:

- arama motoru sağlayan teşebbüs bir Üye Devlette arama motoru üzerinde reklam alanı sağlama ve satma amacıyla, bu Devlette yerleşik insanlara yönelik faaliyetlerini amaçlar bir ofis veya bağlı şirket kurduğu zaman,

veya

- ana şirket bu Üye Devlette yer alan bir bağlı şirketi işbu bağlı şirketle reklam yapma hususunda sözleşme yapmış müşterilerinin verileriyle bağlantılı olarak iki belirli dosyalama sistemi için kendi temsilcisi ve denetleyici olarak belirlediği zaman,

veya

- bir Üye Devlette kurulan ofis veya bağlı şirket, kendisine veri özneleri ve kişisel verilerin korunmasına riayet edilmesinin sağlanmasıyla ilgili sorumluluğu olan makamlardan yöneltilen talepleri ve gereklilikleri Avrupa Birliği dışında yer alan ana şirkete, bu tür işbirliği gönüllü olarak yerine getirilse bile, ilettiği zaman?

(b) 95/46 sayılı Direktif'in Madde (1)(c)'de yer alan "bahse konu Üye Devlet topraklarında konumlanan (...) cihazlar kullanırsa" ifadesinin şu anlama geldiği şeklinde mi yorumlanmalıdır:

- arama motoru, Üye Devlette bulunan sunucularda yer alan İnternet sayfalarında yer alan bilgiyi konumlandırma ve indeksleme için sürüngenler [*crawler: teknik kavram] veya robotlar kullandığı zaman,

veya

- Üye Devlete ait bir alan adı kullanırsa ve aramaların ve çıkan sonuçların Üye Devletin dilini temel almasını sağlarsa?

(c) 95/46 sayılı Direktif'in Madde 4 (1) (c) bağlamında, İnternet arama motorları tarafından indekslenen bilginin geçici depolanmasını cihaz kullanımı olarak kabul edilmesi mümkün müdür? Eğer bu soruya yanıt olumluysa, bir teşebbüs rekabet gerekçelerine sığınarak bu indeksleri nerede sakladığını ifşa etmeyi reddettiği takdirde bağlantılı faktör mevcuttur denilebilir mi?

(d) Yukarıda belirtilen sorunlara verilecek olan yanıtlardan bağımsız olarak ve özellikle Divan (...) 95/46 sayılı Direktifin 4. Maddesi tahtında atf yapılan bağlantılı faktörlerin mevcut olmadığını değerlendirdiği durumda:

95/46 sayılı Direktif, 8. Maddesi [Temel Hakları Şartı] ışığında, ihtilafın yoğunluk merkezinin bulunduğu ve Birlik vatandaşlarının haklarının daha etkili korumasının mümkün olduğu Üye Devlette uygulanmalı mıdır?

2. 95/46 sayılı Direktif bağlamında içerik sağlayıcı olarak arama motorlarının faaliyetleriyle ilgili olarak:

(a) [Google Arama]'nın, İnternette üçüncü taraflarca yayınlanmış veya bulundurulan bilgiyi konumlandırma, otomatik olarak indeksleme, geçici olarak saklama ve son olarak belirli bir tercih sırasına göre İnternet kullanıcılarına sunulmasından oluşan içerik sağlayıcı olarak faaliyetleriyle bağlantılı olarak, bu tür bilgi üçüncü taraflara ait kişisel veri içerdiği durumlarda: bu şekilde tanımlanan bir faaliyet 95/46 sayılı Direktif'in Madde 2 (b) altında belirtilen "verinin (...) işlenmesi" kavramına girdiği şeklinde yorumlanmalı mıdır?

(b) Eğer yukarıda belirtilen sorunun yanıtı olumluysa ve bir kez daha tanımlanmış olan faaliyete benzer bir faaliyetle bağlantılı olarak:

95/46 sayılı Direktif'in 2 (d) Maddesi, [Google Arama]'yı yöneten teşebbüsün indekslediği İnternet sayfalarında yer alan kişisel verinin "denetleyicisi" olduğu manasına geldiği şeklinde yorumlanmalı mıdır?

(c) Eğer yukarıda belirtilen sorunun yanıtı olumluysa:

[İKVK], 95/46 sayılı Direktif'in [Madde] 12 (b) ile [14. Maddenin 1. Fıkrasının (a) bendi] içinde mündemiç hakların korunması için, [Google Arama] üzerine üçüncü taraflarca yayınlanmış bilgi kaydını, önceden veya eş zaman-

lı olarak bilginin yer aldığı İnternet sayfası sahibine başvurmaksızın, indekslerinden çıkarmasını öngören yükümlülüğü doğrudan yükleyebilir mi?

(d) Eğer yukarıda belirtilen sorunun yanıtı olumluysa:

kişisel veriyi içeren bilginin üçüncü taraflarca hukuka uygun olarak yayınlanması ve kaynaklandığı İnternet sayfasında bulundurulması durumunda arama motorlarının bu hakları korumakla ilgili yükümlülüğü hariç tutulacak mıdır?

3. Silme hakkının ve/veya itiraz etme hakkının kapsamıyla ilgili, unutulma hakkı ile bağlantılı olarak [*“derecho al olvido”* (the *“right to be forgotten”*)], müteakipteki soru sorulmaktadır:

95/46 sayılı Direktif'in Madde 12 (2) ile öngörülen veriyi silme ve engelleme hakkı ile [14. Maddenin 1. Fıkrasının (a) bendi] ile öngörülen itiraz haklarının, veri öznelerine kendileriyle ilgili üçüncü taraflara ait İnternet sayfalarında yayınlanan ve değerlendirildiği zaman veri öznesine zarar verebilecek nitelikte olduğu veya veri öznesinin unutulmasını arzu ettiği için İnternet kullanıcıları tarafından bilinmemesi istenilen bilgiler için, söz konusu bilgiler üçüncü taraflarca hukuka uygun şekilde yayınlanmış olsa bile, indekslenmesini önlemek amacıyla arama motorlarına başvuru yapma olanağı tanıdığı şekilde değerlendirilmeli midir?

Sevk edilen soruların değerlendirilmesi

95/46 sayılı Direktif'in maddi kapsamını ilgilendiren Soru 2 (a) ve (b)

21. Öncelikle incelenmesi uygun olan Soru 2(a) ve (b) ile başvuru Mahkeme temel olarak, 95/46 sayılı Direktif'in 2(b) Maddesinin bir arama motorunun İnternette üçüncü taraflarca yayınlanmış veya bulundurulan bilgiyi konumlandırma, otomatik olarak indeksleme, geçici olarak saklama ve son olarak belirli bir tercih sırasına göre İnternet kullanıcılarına sunulmasından oluşan içerik sağlayıcı olarak faaliyetinin bu tür bilginin kişisel veri içerdiği durumlarda aynı madde kapsamında *“kişisel verinin işlenmesi”* şeklinde yorumlanıp yorumlanmayacağını sormaktadır. Eğer bu soruya yanıt olumluysa, başvuru Mahkeme, 95/46 sayılı Direktif'in 2 (d) Maddesinin kişisel verilerin işlenmesi bakımından aynı madde kapsamında arama mo-

torlarının “denetleyici” olarak kabul edileceği manasına geldiği şekilde yorumlanıp yorumlanamayacağından emin olmaya çalışmaktadır.

22. Google İspanya ve Google Inc'e göre, arama motorlarının üççünü taraflara ait İnternet sayfalarında yer alan verileri arama sonuçlarında gösterilmesi faaliyeti, arama motorları İnternette yer alan tüm bilgileri kişisel veri ve diğer bilgileri şeklinde bir ayırım yapmaksızın işlediği için kişisel verilerin işlenmesi olarak kabul edilemez. Ayrıca, söz konusu faaliyet ‘veri işleme’ olarak nitelendirilse bile, arama motorlarının işletmecileri bu işlemeye ilişkin olarak söz konusu veri hakkında hiçbir bilgileri olmadığı ve veri üzerinde kontrol gerçekleştirmedikleri için ‘denetleyici’ olarak kabul edilemezler.

23. Öte yandan, Bay Costeja Gonzalez, İspanyol, İtalyan, Avusturya ve Polonya Hükümetleri ve Avrupa Komisyonu, söz konusu faaliyetin 95/46 sayılı Direktif anlamında, İnternet sitelerinin yayıncılarının veri işlemesinden müstakil ve bu tür işlemekten farklı amaçlar hedefleyen, açıkça ‘veri işleme’ faaliyeti içerdiğini değerlendirmektedir. Bir arama motorunun işletmecisi, yürütülen veri işleme bakımından ‘denetleyici’dir; zira işlemenin amacını ve araçlarını belirleyen o işletmecinin kendisidir.

24. Yunan Hükümeti'nin ibrazında, söz konusu faaliyet ‘işleme’ oluşturmaktadır, fakat arama motorları sadece aracı niteliğinde faaliyet gösterdikleri için, onları yöneten teşebbüsler, teknik olarak gerekli olan süreyi aşan bir sürede veriyi ‘ara hafıza’ veya ‘önbellek’te veriyi sakladıkları durumlar hariç olmak üzere, ‘denetleyici’ olarak kabul edilemezler.

25. 95/46 sayılı Direktif'in 2(b) Maddesi ‘kişisel verilerin işlenmesi’ni, ‘silme veya tahrip etme, engelleme, birleştirme veya sıralama, sağlama ya da dağıtma, iletlemeyle açıklama, toplama, kaydetme, organizasyon, depolama, adaptasyon veya değiştirme, kurtarma, başvurma gibi otomatik ya da otomatik olmayan araçlarla kişisel veriler üzerinde yapılan herhangi bir faaliyet veya faaliyet dizisi’ şeklinde tanımlamaktadır.

26. Özellikle İnternetle ilgili olarak Divan, İnternet sayfası üzerinden kişisel verilerin yüklenmesi işleminin zaten 95/46 sayılı Direktif'in 2 (b) Maddesi anlamında ‘işleme’ sayılması gerektiğini belirtmiştir (Bkz. Dava C-101/01 Lindqvist EU: C:2003:596, paragraf 25).

27. Esas davadaki söz konusu faaliyetle ilgili olduğu kadar, arama motorları tarafından bulunan, indekslenen ve muhafaza edilen ve kullanıcıların kullanımına sunulan verilerin tanımlanmış veya tanımlanabilir gerçek kişilere ilişkin bilgileri içerdiği ve bu sebeple bu Direktif'in 2 (a) Maddesi anlamında 'kişisel veri' olduğu tartışmalı bir husus değildir.

28. Bu nedenle, bilinmelidir ki, İnterneti otomatik, düzenli ve sistematik olarak orada yayınlanan bilgiyi bulmak için incelemek suretiyle, arama motorunun işletmecisi daha sonradan kendi indeksleme programlarının çerçevesinde 'geri alıp', 'kaydedip' ve 'organize ettiği' bu tür verileri arama sonuçlarının listesi formunda 'toplar', sunucuları üzerinde 'saklar', ve belirli durumlarda, 'ifşa eder' ve kullanıcılarının kullanımına 'sunar'. Bu tür faaliyetler, açıkça ve koşulsuz olarak 95/46 sayılı Direktif'in 2 (b) Maddesi altında sayıldığı için, arama motoru işletmecisinin aynı faaliyetleri diğer tür bilgiler için de sürdürmesini ve bu tür bilgiler ile kişisel veriler arasında bir ayırmda bulunmasını dikkate almaksızın, bu madde anlamında 'işleme' olarak nitelendirilmelidirler.

29. Yukarıda yapılan çıkarım, bu tür verilerin zaten İnternette yayınlanmış olmasından ve arama motoru tarafından değiştirilmemiş olması gerçeğinden etkilenmemektedir.

30. Divan, zaten 95/46 sayılı Direktif'in 2 (b) Maddesi altında atıf yapılan münhasıran medyada değiştirilmeden yayınlanmış içeriklerle ilgili faaliyetlerin, bu tür işleme olarak nitelendirilmesi gerektiğini kabul etmiştir. Bu tür durumlarda 95/46 sayılı Direktif uygulamasından genel bir istisnanın Direktifin etkisini büyük ölçüde kaybettireceği bu bağlamda esaslı şekilde gözlemlenmiştir (bakınız, bu etkide, Dava Case C-73/07 Satakunnan Markkinapörssi and Satamedia EU:C:2008:727, paragraf 48 ve 49).

31. Ayrıca, 95/46 sayılı Direktif'in 2 (b) Maddesinde yer alan tanımdan da, kişisel verilerin değiştirilmesinin Direktif anlamında işleme oluşturmalarına karşın, bahsedilen diğer faaliyetlerin ise, öte yandan, kişisel verilerin değiştirilmesini gerektirmediği anlamı çıkmaktadır.

32. Arama motoru işletmecisinin, bu motor tarafından esas davadaki gibi bir faaliyet bağlamında yürütülen veri işleme faaliyeti ile ilgili olarak

'denetleyici' olarak kabul edilip edilmemesi sorusuyla ilgili olarak, 95/46 sayılı Direktif'in 2 (d) Maddesinin 'denetleyici'yi 'kişisel verilerin işleme amaç ve araçlarını tek başına ya da diğerleriyle müştereken belirleyen gerçek veya tüzel kişi, kamu makamı, idaresi veya başka bir kuruluş' olarak tanımladığı hatırlanmalıdır.

33. Bu faaliyetin ve bu faaliyetin çerçevesinde kendisinin taşıdığı kişisel verinin işlenmesinin amaç ve araçlarını belirleyen arama motoru işletmecisidir ve neticede Madde 2 (d)'ye göre bu işleme bakımından 'denetleyici' olarak kabul edilmek zorundadır.

34. Ayrıca, arama motoru işletmecisini üçüncü taraflara ait İnternet sayfalarında yayınlanan kişisel verilerle ilgili kontrol gerçekleştirmediği gerekçesiyle tanım kapsamı dışında tutmak sadece bu maddenin açık hükmüne değil, geniş bir 'denetleyici' kavramı tanımlamasıyla veri öznelerinin etkili ve tam korunmasını sağlamak – amacına da aykırı olacaktır.

35. Bu bağlamda, arama motorunun faaliyetleri bağlamında kişisel verilerin işlenmesi, İnternet sayfalarının yayıncıları tarafından bu verilerin İnternet sayfasında gösterilmesi şeklinde yürütülen işlemeden ayırt edilebilir ve bundan müstakil ayrı bir işleme niteliğinde olduğuna dikkat edilmelidir.

36. Üstelik, arama motorlarının faaliyetinin, bu verilerin yayımlandığı İnternet sayfasını başka şekilde bulamayacak İnternet kullanıcıları dahil, veri öznesinin adını esas alarak arama yapan herhangi bir İnternet kullanıcıya erişilebilir kılmakla bu verilerin etraflıca yayılmasında belirleyici rol oynadığı ihtilafsızdır.

37. Ayrıca, kullanıcılarının bu bilgilere erişimini kolaylaştırma amacıyla arama motorları tarafından anlamlandırılan İnternet ortamında yayınlanan bilgilerin organizasyonu ve birleştirilmesi, kullanıcıların bir bireyin adını esas alarak arama yaptıkları durumlarda, arama sonuçları listesi aracılığıyla bu bireyle ilgili olarak İnternette bulunabilen, veri öznesinin daha fazla veya daha az ayrıntılı bir profilini oluşturmalarına olanak tanıyan bilgilerin yapısal olarak genel bakışını elde etmeleri ile sonuçlanmaktadır.

38. Madem, arama motorunun faaliyeti bu sebeple esaslı şekilde etkili olabilecek niteliktedir ve İnternet sitelerinin yayıncılarıyla kıyaslandığında

ikincil niteliktedir; arama motorunun işletmecisi, bu tür faaliyetin amaç ve araçlarını belirleyen kişi olarak, kendi sorumlulukları, yetkileri ve kapasitesi çerçevesinde faaliyetin 95/46 sayılı Direktif'in gerekliliklerini, Direktif'te öngörülen teminatların tam ve etkili şekilde olmasını ve başta mahremiyet hakları olmak üzere veri öznelerinin tam korumasını sağlarsa, mahremiyet hakkı ile kişisel verilerin korunması temel hakları tam olarak sağlanabilir.

39. Son olarak, İnternet sitelerinin yayıncılarının özellikle 'robots.txt' gibi hariç tutma protokolleri veya 'noindex' veya 'noarchive' gibi kodlar ile arama motoru işletmecilerine sitelerinde yayınlanan belli bilgilerin tamamen veya kısmen arama motorlarının otomatik indekslerinden hariç tutulmasını bildirme seçeneklerinin olmasına rağmen İnternet sitelerinin yayıncılarının bu şekilde bir bildirimde bulunmadıkları durumlarda, bir arama motoru işletmecisinin arama motoru aktiviteleri bağlamında yürüttüğü kişisel verilerin işlenmesi faaliyeti için sorumluluktan kurtulduğu manasına gelmemektedir.

40. Bu durum işlemenin amaçlarının ve araçlarının arama motoru işletmecisi tarafından belirlendiği durumunu değiştirmemektedir. Ayrıca, İnternet siteleri yayıncılarına sağlanan seçeneğin işlemenin araçlarını bu işletmeciyile ortak belirlendiği anlamında olsa bile, bu bulgu işletmecinin herhangi bir sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır; zira, 95/46 sayılı Direktif'in 2(d) Maddesi açıkça belirlemenin 'tek başına veya başkalarıyla beraber müştereken' şekilde yapılabileceğini öngörmektedir.

41. Yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda, Soru 2 (a) ve (b)'nin yanıtı, 95/46 sayılı Direktif'in Madde 2 (b) ve 2 (d) hükümlerinin, öncelikle, İnternette üçüncü taraflarca yayınlanmış veya bulundurulmuş bilgiyi konumlandırma, otomatik olarak indeksleme, geçici olarak saklama ve son olarak belirli bir tercih sırasına göre İnternet kullanıcılarına sunulmasından oluşan arama motoru faaliyeti, bu tür bilgi kişisel veri içerdiği durumda Madde 2 (b) anlamında 'kişisel verinin işlenmesi' olarak nitelendirilmeli ve ikinci olarak, arama motoru işletmecisi bu işlemeye ilişkin olarak Madde 2 (d) anlamında 'denetleyici' olarak kabul edilmelidir, manasına geldiği şekilde yorumlanmalıdır.

95/46 sayılı Direktif'in ülkesel uygulanmasına ilişkin, Soru 1(a) ve (d)

42. Soru 1(a) ve (d) ile, başvuru mahkeme, 95/46 sayılı Direktif'in iç hukuka aktaran ulusal mevzuatın esas davadaki durumlarda uygulanıp uygulanamayacağını öğrenmeye çalışmaktadır.

43. Bu bağlamda, başvuru mahkeme müteakipteki tespitleri yapmıştır:

- Google Arama dünya genelinde 'www.google.com' sitesi aracılığıyla sunulmaktadır. Birçok Devlette, ulusal dile uyarlanmış yerel versiyonu mevcuttur. Google Arama'nın İspanya'daki uyarlaması 16 Aralık 2003'ten bu yana tescilli bulunan 'www.google.es' İnternet sitesi aracılığıyla sunulmaktadır. Google Arama, İspanya'da en çok kullanılan arama motorlarından birisidir.

- Google arama, Google Grubu'nun ana şirketi olan ve Amerika Birleşik Devletleri'nde yerleşik bulunan Google Inc tarafından işletilmektedir.

- Google Arama dünya genelinde, İspanya'da bulunanlar dahil, İnternet sitelerini indekslemektedir. İnternet sürüngenleri [*crawler: teknik kavram] veya robotları tarafından indekslenen bilgileri, diğer bir ifadeyle, İnternet sayfalarının içeriklerini metodolojik ve otomatik olarak konumlandırmak ve toplamak için kullanılan bilgisayar programları, buldukları Devlet konumu bilinmeyen sunucularda geçici olarak saklanmakta ve rekabet gerekçeleriyle bu konular gizli tutulmaktadır.

- Google Arama sadece indekslenen İnternet sitelerinde barındırılan içeriğe erişim sağlamamakta, ayrıca bu faaliyetten faydalanmakta ve bu faaliyet ödeme karşılığı, İnternet kullanıcılarına mal veya hizmetlerini sunmak için bu aracı kullanmak isteyen teşebbüsler için İnternet kullanıcılarının arama terimleriyle bağlantılı reklam yapılmasını içermektedir.

- Google Grubu, iştiraki Google İspanya'yı 'www.google.com' İnternet sitesi üzerinde oluşturulan reklam alanının satışını teşvik etmek için kullanmaktadır. 3 Eylül 2003 tarihinde kurulan ve ayrı hukuki kişiliği olan Google İspanya'nın merkezi Madrid'de (İspanya) bulunmaktadır. Faaliyetleri genel olarak İspanya'da yerleşik teşebbüsleri hedeflemekte, Google Grubu'nun bu Üye Devlet'te ticari acentesi olarak hareket etmektedir. Hedefleri çevrimiçi reklam

ürünleri ve servislerini üçüncü taraflara satışını teşvik etmek, kolaylaştırmak ve gerçekleştirmek ve de bu reklam alanının pazarlamasını yapmaktır.

- Google Inc, Google İspanya'yı, İspanya'da Google Inc tarafından İVKK nezdinde tescil edilen iki dosyalama sistemi için denetleyici olarak belirlemiştir; bu dosyalama sistemi, Google Inc ile reklam hizmetler için sözleşme akdeden müşterilerin kişisel verilerini içermesi için tasarlanmıştır.

44. Özellikle, başvuru mahkeme tarafından mevzu bahis edilen ana hususlar 95/46 sayılı Direktif'in 4 (1) (a) Maddesi anlamında 'işletme' kavramı ile 4 (1) (c) Maddesi anlamında, 'bahse konu Üye Devlet topraklarında konumlanan cihaz kullanımı' kavramlarıdır.

Soru 1(a)

45. Soru 1(a) ile, başvuru mahkeme, temel olarak, 95/46 sayılı Direktif'in 4(1)(a) Maddesinin, müteakipteki bir veya daha fazla koşul sağlandığı durumda, denetleyicinin bir işletmesi tarafından bir Üye Devletin ülkesi üzerinde bu madde anlamında yürütülen faaliyetler bağlamında, kişisel verinin işlenmesinin gerçekleştiği anlamına geldiği şeklinde yorumlanıp yorumlanmayacağını sormaktadır:

- arama motoru işletmecisi bir Üye Devlette arama motoru üzerinde reklam alanı sağlama ve satma amacıyla, bu Üye Devletin yerleşik insanlara yönelik faaliyetlerini amaçlar bir şube veya bağlı şirket kurduğu zaman; veya,

- ana şirket bu Üye Devlette yer alan bir bağlı şirketi işbu bağlı şirketle reklam yapma hususunda sözleşme yapmış müşterilerinin verileriyle bağlantılı olarak iki belirli dosyalama sistemi için kendi temsilcisi ve denetleyici olarak belirlediği zaman; veya,

- bir Üye Devlette kurulan şube veya bağlı şirket, kendisine veri özneleri ve kişisel verilerin korunmasına riayet edilmesinin sağlanmasıyla ilgili sorumluluğu olan makamlardan yöneltilen talepleri ve gereklilikleri Avrupa Birliği dışında yer alan ana şirkete, bu tür işbirliği gönüllü olarak yerine getirilse bile, ilettiği zaman.

46. Bu üç koşulun ilkiyle ilgili olduğu kadar, başvuru mahkeme belirtmektedir ki, Google Arama, Google Inc tarafından işletilmekte ve yöne-

tilmekte ve Google İspanya'nın İspanya'da üçüncü taraflara ait İnternet sitelerinde bulunan bilgi veya verinin indekslenmesi veya saklanmasıyla bağlantılı olarak doğrudan bir faaliyet yürüttüğü tespit edilememiştir. Bununla beraber, başvuru mahkemeye göre, Google İspanya'nın İspanya bağlamında ilgilendiği reklam alanının tanıtımı ve satımı, Google Grubu'nun ticari faaliyetinin esas kısmını oluşturmaktadır ve Google Arama ile yakından bağlantılı olduğu kabul edilebilir.

47. Bay Costeja Gonzalez, İspanyol, İtalyan, Avusturya ve Polonya Hükümetleri ve Avrupa Komisyonu, Google Inc tarafından işletilen arama motorunun faaliyeti ile Google İspanya'nın faaliyeti arasında birbirinden ayırlamayacak şekilde mevcut olan bağlantının ışığında, son belirtilenin ilk belirtilenin teşebbüsü olarak kabul edilmesi gerektiğini ve kişisel veri işleminin bu teşebbüsün faaliyetleri bağlamında sürdürüldüğünün kabul edilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Diğer taraftan, Google İspanya, Google Inc ve Yunan Hükümeti'ne göre, 95/46 sayılı Direktif'in 4(1)(a) Maddesi, başvuru mahkeme tarafından listelenen üç koşulun ilk durumunda uygulanamaz niteliktedir.

48. Bu bağlamda, 95/46 sayılı Direktif'in önsözündeki Beyan 19 her şeyden önce 'Bir Üye Devletin sınırları içindeki teşebbüs, istikrarlı düzenlemeler aracılığıyla faaliyetin etkin ve reel olarak gerçekleştirilmesini sağlar' ve ayrıca 'ister bir tüzel kişiliğin [bir] şubesi veya bağlı kuruluşu olsun bu tür kuruluşun yasal biçimi bu bakımdan belirleyici bir faktör değildir' şeklinde olduğu not edilmelidir.

49. Google İspanya'nın istikrarlı düzenlemeler aracılığıyla etkin ve reel olarak İspanya'da faaliyette bulunduğu tartışmalı değildir. Ayrı hukuki kişiliğinin olmasının yanı sıra, Google Inc'in İspanya toprakları üzerinde bir iştirakinin ve bu sebeple, 95/46 sayılı Direktif'in 4(1)(a) Maddesi anlamında 'teşebbüs'ünü oluşturmaktadır.

50. Bu hükümde belirtilen kriteri yerine getirmek için, ayrıca denetleyici tarafından kişisel veri işleminin denetleyicinin bir işletmesi tarafından bir Üye Devletin ülkesi üzerindeki 'faaliyetler bağlamında yürütülmesi' gerekmektedir.

51. Google İspanya ve Google Inc, esas davada konu olan kişisel verinin işlenmesinin münhasıran Google Arama'yı Google İspanya tarafında herhangi bir müdahalede bulunmaksızın işleten Google Inc tarafından yerine getirilmesi sebebiyle bunu reddetmekte; sonra belirtilenin faaliyetinin arama motoru hizmetinden bağımsız Google Grubu'nun reklam faaliyetine destek vermekle sınırlı bir faaliyettir.

52. Bununla beraber, İspanyol Hükümeti ve Komisyon, 95/46 sayılı Direktif'in 4(1)(a) Maddesinin mevcut olaydaki kişisel veri işlenmesinin mevzu bahis teşebbüsün bizzatı 'kendisi' tarafından yürütülmesini gerektirmekte, sadece teşebbüsün 'faaliyetleri bağlamında' yürütülmesini yeterli saydığını özellikle vurgulamaktadır.

53. Ayrıca, 95/46 sayılı Direktif'in gerçek kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi durumlarında, başta kişisel mahremiyet hakkı olmak üzere, temel hak ve özgürlükleri korumak amacı ışığında, bu ifadeler kısıtlayıcı şekilde yorumlanamaz (bakınız, kıyasen, Dava C-324/09 L'Oréal and Others EU:C:2011:474, paragraf 62 ve 63).

54. Bu bağlamda, 95/46 sayılı Direktif'in önsözünde yer alan 18 ile 20 arasındaki beyanlardan ve bunlarla ilgili 4. Madde'den açıktır ki, Avrupa Birliği kanun koyucusu özellikle geniş ülkesel bir kapsam belirleyerek bireylerin Direktif kapsamında sağlanan korumadan yoksun kalmalarını ve bu korumanın atlatılmasını önlemeyi amaçladığı not edilmelidir.

55. 95/46 sayılı Direktif'in amacı ve 4(1)(a) Maddesi'nin lafzı ışığında, üçüncü bir Devlette merkezi bulunan fakat bir Üye Devlette teşebbüsü bulunan bir işletme tarafından işletilen Google Arama gibi bir arama motorunun hizmetleri amacıyla kişisel verilerin işlenmesi, sonra belirtilen bu Üye Devlette arama motoru tarafından sunulan ve bu motor tarafından sunulan hizmetleri daha kârlı yapma amacına hizmet eden reklam alanını tanıtmak ve satmak amacındaysa, bu işletmecinin 'faaliyetler bağlamında' yürütülmesinde olduğu kabul edilmelidir.

56. Bu tür durumlarda, arama motorunun işletmecisinin faaliyetleri ve ilgili Üye Devlette yer alan işletmesinin faaliyetleri, birbirinden ayrılmayacak şekilde bağlıdır; zira, reklam alanına ilişkin faaliyetler, mevzuba-

his arama motorunun ekonomik olarak kârlı kılan araçlarını oluşturmakta ve bu motor, aynı zamanda, bu faaliyetlerin yerine getirilebilmesini mümkün kılan araçlardır.

57. Mevcut yargılamanın 26 ile 28. paragrafları arasında belirtildiği üzere, arama sonuçlarında kişisel verilerin salt gösterimi kişisel verilerin işlenmesini oluşturmaktadır. Sonuçların gösterimi, aynı sayfada, arama terimleriyle bağlantılı reklamların gösterimiyle beraber sunulduğu için, mevcut kişisel verinin işlenmesi denetleyicinin işletmesinin ticari ve reklam aktivitesi bağlamında, Üye Devletin ülkesinde, bu durumda İspanya ülkesinde, sürdürülmekte olduğu açıktır.

58. Durum böyleyken, arama motorunun faaliyetleri amaçlarıyla yürütülen kişisel veri işlenmesinin 95/46 sayılı Direktif tarafından koyulan yükümlülükler ve teminatlardan kaçması kabul edilemez, ki bu Direktif'in etkinliğine ve Direktif'in sağlamaya çalıştığı başta kişisel mahremiyet hakkı olmak üzere, temel hak ve özgürlüklerin etkili ve tam korunmasına (bakınız, kıyasen, L'Oréal and Others EU: C:2011:474, paragraf 62 ve 63), Madde 1(1)'de ve önsözde yer alan Beyan 2 ile Beyan 10 altında Direktif'in özel önem atfettiği bir hak olan kişisel verilerin işlenmesine hanel getirir (bakınız, bu etkide, Birleşik Davalar C-465/00, C-138/01 ve C-139/01 Österreichischer Rundfunk and Others EU: C:2003:294, paragraf 70; Dava C-553/07 Rijkeboer EU: C:2009:293, paragraf 47; ve Dava C-473/12 IPI EU: C:2013:715, paragraf 28 and atıf yapılan içtihat).

59. Başvurucu mahkeme tarafından listelenen üç koşuldan ilki, tek başına Google İspanya gibi bir işletmenin 95/46 sayılı Direktif'in 4(1)(a) Maddesi'nde belirtilen kriteri karşıladığı sonucuna varılmasına yeterli olduğu için, diğer iki koşulu incelemeye lüzum yoktur.

60. Yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda, Soru 1(a)'nın yanıtı, 95/46 sayılı Direktif'in 4(1)(a) Maddesinin, arama motoru işletmecisi bir Üye Devlette arama motoru üzerinde reklam alanı sağlama ve satma amacıyla, bu Devlette yerleşik insanlara yönelik faaliyetlerini amaçlar bir şube veya bağlı şirket kurduğu zaman, denetleyicinin bir işletmesi tarafından bir Üye Devletin ülkesi üzerinde bu madde anlamında yürütülen faaliyetler

bağlamında, kişisel verinin işlenmesinin gerçekleştiği anlamına geldiği şekilde yorumlanmalıdır.

Soru 1 (b)'den (d)'ye

61. Soru 1(a)'ya verilen yanıt çerçevesinde, Soru 1(b)'den (d)'ye olan kısma yanıt vermeye gerek yoktur.

95/46 sayılı Direktif altında arama motoru işletmecisinin sorumluluğunun kapsamıyla ilgili Soru 2(c) ve (d)

62. Soru 2(c) ve (d) ile, başvuru mahkeme, temel olarak, 95/46 sayılı Direktif'in Madde 12(b) ile 14. Maddenin 1. Fıkrasının (a) bendinin, bu hükümler altında belirtilen haklara uyum sağlayabilmek için, bir arama motoru işletmecisinin bir kişinin adını esas olarak yapılan bir arama sonrasında gösterilen sonuçlar listesinden, üçüncü taraflarca yayınlanan ve bu kişiyle ilgili bilgi içeren İnternet sayfalarına yapılan bağlantıları, ayrıca bu isim veya bilginin önceden veya eş zamanlı olarak bu İnternet sayfalarından silinmediği durumlarda ve hatta, öyle bir durum olabilir ki, bu sayfalarda yayının kendisinin hukuki olduğu durumlarda, kaldırmakla yükümlü olduğu manasına geldiği şekilde yorumlanıp yorumlanamayacağını sormaktadır.

63. Google İspanya ve Google Inc, ölçülülük ilkesinin gereği olarak, bilgi kaldırılmasını amaçlayan herhangi bir talebin, bu bilgiyi kamuya açıklamanın sorumluluğunu o yayıncı üstlendiği, bu yayının hukuka uygunluğunu değerlendirebilecek konumda olduğu ve bilgiyi erişilemez kılmak için en etkili ve en az kısıtlayıcı araçlara sahip olduğu için, ilgili İnternet sitesinin yayıncısına yöneltilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Ayrıca, arama motoru işletmecisini İnternette yayınlanan bilgileri indekslerinden çıkarılmasına mecbur etmek, İnternet siteleri yayıncılarının, İnternet kullanıcılarının ve bu işletmecinin kendisinin temel haklarına yeterince dikkate alınmamasına sebep olacaktır.

64. Avusturya Hükümeti'ne göre, ulusal denetleme makamları bu tür bir işletmeciye kendi dosyalama sistemlerinden üçüncü taraflarca yayınlanmış bilgilerin silinmesi talebini ancak mevzubahis veri daha önceden hukuka aykırı bulunmuşsa veya hatalıysa veya veri öznesi bu bilginin ya-

yınlandığı İnternet sitesinin yayıncısına başarılı şekilde bir itirazda bulunmuşsa talimat verebilir.

65. Bay Costeja Gonzalez, İspanyol, İtalyan, Polonya Hükümetleri ile Komisyon, ulusal makamın doğrudan bir arama motoru işletmecisine indekslerinden ve geçici hafızalarından üçüncü taraflarca yayınlanmış kişisel veri içeren bilgiyi çıkarmasını, bu bilginin görüntülediği İnternet sayfasının yayıncısına önceden veya eş zamanlı olarak başvurmaya gerek olmaksızın emir verebileceğini ileri sürmektedir. Ayrıca, Bay Costeja Gonzalez, İspanyol, İtalyan Hükümetleri ile Komisyon'a göre, bilginin hukuka uygun şekilde İnternet sayfasında yayınlanmış olması ve orijinal İnternet sayfasında hala görüntüleniyor olması gerçeği, işletmecinin 95/46 sayılı Direktif altındaki yükümlülükleri üzerinde hiçbir etkisi yoktur. Öte yandan, Polonya Hükümeti'ne göre, bu gerçeklik işletmeciyi yükümlülüklerinden kurtarır niteliktedir.

66. Her şeyden önce, hatırlanmalıdır ki, 1. Maddesinden ve önsözdeki Beyan 1'den açıktır ki, 95/46 sayılı Direktif gerçek kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi durumlarında başta kişisel mahremiyet hakkı olmak üzere, temel hak ve özgürlükleri korumak için yüksek seviyeli bir korumanın sağlanmasını amaçlamaktadır (bakınız, bu etkide, IPI EU: C:2013:715, paragraf 28).

67. 95/46 sayılı Direktif'in önsözündeki Beyan 25'e göre, Direktif tarafından ortaya koyulan korumanın esasları, bir taraftan, veri kalitesi, teknik güvenlik, denetleme makamına bildirim ve işlemenin yürütülebileceği koşullar başta olmak üzere, işlemeyen sorumlu kişiler üzerine yüklenen yükümlülükler ve diğer taraftan, bireylere verilen haklara, işlemenin konusu olan verilere, işlemenin yapıldığını bildirim, verilere başvurmaya, düzeltme talep etmeye ve hatta bazı koşullarda işlemeye itiraza yansıtılmıştır.

68. Divan, zaten 95/46 sayılı Direktif'in hükümlerinin, özellikle mahremiyet hakkı olmak üzere temel özgürlükleri ihlal etmesi olası kişisel verilerin işlenmesini ilgilendirdiği sürece, yerleşik içtihatlarla göre hukukun genel ilkelerinin bütünlüycü kısmını oluşturan, yerine getirilmelerini Divan'ın sağladığı ve şu an Temel Hakları Şartı içerisinde düzenlenen temel haklar ışığında yorumlanması gerektiğini kabul etmiştir (bakınız, özellikle, Dava

C-274/99 P Connolly v Commission EU: C:2001:127, paragraf 37, ve Österreichischer Rundfunk and Others EU: C:2003:294, paragraf 68).

69. Temel Hakları Şartı'nın 7. Maddesi özel hayata saygıyı teminat altına alırken, Temel Hakları Şartı'nın 8. Maddesi açıkça kişisel verilerin korunması hakkını beyan eder. Madde 8(2) ve (3) ise bu verilerin, adil bir şekilde, belirli amaçlar için ve ilgili kişinin rızasına veya yasa ile öngörülmüş diğer meşru temele dayanarak işlenebileceğini, herkesin kendisi hakkında toplanmış verilere erişme ve bunları düzelttirme hakkına sahip olduğunu; bu kurallara uyulmasının bağımsız bir makam tarafından denetleneceğini belirtir. Bu koşullar bunlarla beraber 95/46 sayılı Direktif'in 6, 7, 12, 14 ve 28. Maddeleri ile yerine getirilmektedir.

70. 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) Maddesi, Üye Devletlerin her bir veri öznesinin denetleyiciden, özellikle verinin eksik veya yanlış yapısı yüzünden, 95/46 sayılı Direktif'in hükümlerine uymayan işlemede, verilerin engellenmesi veya silinmesi, uygun olarak düzeltilmesini talep etme hakkını temin etme hakkını garanti etmesi gerektiğini belirtmektedir. 95/46 sayılı Direktif'in 6(1)(d) Maddesi'nde belirtilen belirli gerekliliklerin gözetilmediğine yönelik davayla ilgili olan bu son husus örnek olarak belirtilmiştir ve tahdidi değildir, veri öznesine Direktif'in 12(b) Maddesinde teminat altına alınan hakları verme kapasitesine sahip işlemin uyumsuz niteliği, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin olarak Direktif tarafından getirilen diğer hukuka uygunluk nedenlerinin gözetilmemesinden de kaynaklanabilir.

71. Bu bağlantıyla, 95/46 sayılı Direktif'in 13. Maddesi altında izin verilen istisnalara bağlı olarak, tüm kişisel verilerin işlenmesi, ilk olarak, Direktif'in 6. Maddesinde belirtilen veri kalitesine ilişkin esaslarla; ikinci olarak, Direktif'in 7. Maddesinde belirtilen ve veri işlemeyi meşru kılan kriterlerden birisiyle uyum göstermesi gerektiği not edilmelidir (bakınız Österreichischer Rundfunk and Others EU:C:2003:294, paragraf 65; Müşterek Davalar C-468/10 and C-469/10 ASNEF and FECEMD EU:C:2011:777, paragraf 26; ve Dava C-342/12 Worten EU:C:2013:355, paragraf 33).

72. 95/46 sayılı Direktif'in 6. Maddesi altında ve Üye Devletler'in tarihi, istatistiksel veya bilimsel amaçlarla işlemeye ilgili koyabileceği özel hüküm-

lere halel getirmeksizin, denetleyicinin kişisel verilerin 'adil ve hukuka uygun' şekilde işlendiğini, verilerin 'belirli, açık ve meşru amaçlarla toplandığını ve bu amaçlarıyla bağdaşmayan şekillerle ayrıca işlenmediğini', 'toplandığı ve/veya ayrıca işlendiği amaçlara ilişkin olarak yeterli, ilgili ve amacı aşmaz' nitelikte olduğunu, verilerin 'doğru ve gerekli yerde güncel tutulduğunu' ve son olarak, 'verilerin toplandığı esnada veya sonrasında işlendiği amaçlar için gerekenden daha uzun olmayan süre boyunca, veri öznelerinin tespitine izin veren biçimde tutulduğunu' temin etme görevi vardır. Bu bağlamda, denetleyici bu hükmün gerekliliklerini sağlamayan verilerin silinmesini ve düzeltilmesini temin etmek için her makul adımı atmaktadır.

73. Arama motoru işletmecisi tarafından yürütölen esas davadaki gibi gündemde olan 95/46 sayılı Direktif'in 7. Maddesi altındaki işlemenin meşruluğuyla ilgili olarak, işlemenin Madde 7(f) altında belirtilen temelle kapsama alınması imkan dahilindedir.

74. Bu hüküm, kişisel verilerin denetleyici veya verinin ifşa edildiği üçüncü taraf veya tarafların menfaatine meşru amaçlarla gerekli olduğu durumlarda işlenmesine izin vermektedir, meğer ki bu tür menfaatler veri öznesinin Direktif'in Madde 1(1) altında korunması gereken temel hakları ve özgürlükleri ile - özellikle kişisel verilerin işlenmesi ile ilgili mahremiyet hakkı - geçersiz kılınsın. Madde 7(f)'in uygulanması, bu nedenle, birbirinin zıddı hakların ve gözetilen menfaatlerin Temel Hakları Şartı'nın 7 ve 8. Maddesinden kaynaklanan veri öznelerinin haklarının hangisinin önemle dikkat alınması bağlamında dengelenmesini gerektirmektedir.

75. İşlemenin Direktif'in Madde 6 ve 7(f) ile uygunluk gösterip göstermediği sorusu Direktif'in 12(b) Maddesinde belirtilen bir talep bağlamında belirlenebileceği halde, veri öznesi, buna ilave olarak, belirli durumlarda Direktif'in 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi altında belirtilen itiraz etme hakkına dayanabilir.

76. 95/46 sayılı Direktif'in 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi altında Üye Devletler, en azından Direktif'in Madde 7(e) ve (f)'de atıfta bulunulan durumlarda, ulusal mevzuat tarafından aksi belirtilmedikçe, kendisine dair verilerin işlenmesinde, özel durumuna ilişkin mecburi kanuni gerekçelere

her zaman itiraz etmeyi sağlamalıdır. 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi altında sürdürülmesi gereken denge, bu nedenle, veri öznesinin özel durumunu kuşatan tüm durumların daha özel bir tarzda dikkate alınmasına olanak vermektedir. Gerekçeli bir itiraz olduğunda, denetleyici tarafından başlatılan işleme, artık bu verileri kapsayamaz.

77. 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi altındaki talepler veri öznesi tarafından doğrudan denetleyiciye yöneltilir ve denetleyici ondan sonra taleplerin esaslarını gereken şekilde incelemeli, durum gerektiriyorsa, söz konusu verinin işlenmesini sonlandırmalıdır. Denetleyici talebi kabul etmezse, gerekli kontrolleri yerine getirmesi ve denetleyicinin belirli önlemleri gereğince almasını emretmesi için veri öznesi konuyu, denetleme makamının veya yargı makamının önüne getirebilir.

78. Bu bağlantıda, 95/46 sayılı Direktif'in 28 (3) ve (4) Maddesi altında her bir denetim makamının, kişisel verilerin işlenmesine dair hak ve özgürlüklerin korunmasına ilişkin herhangi bir kişi tarafından ileri sürülen iddiaları dinlemesi gerektiğinin ve makamın özellikle verinin engellenmesini, silinmesini veya yok edilmesini veya bu tür bir işlemeye geçici veya kesin yasaklama koyulmasına yönelik talimat verebilmesini olanaklı kılacak soruşturma yetkileri ile etkili müdahale yetkilerinin olması gerektiğinin açık olduğu hatırlanmalıdır.

79. Bu gözetilen hususların ışığında denetleme makamına veya yargı makamına esas davadaki gibi bir taleple başvuru yapıldığında veri öznelerinin haklarını düzenleyen 95/46 sayılı Direktif'in hükümlerini yorumlamak ve uygulamak gereklidir.

80. Başlangıçta belirtilmelidir ki, mevcut yargılamanın 36 ile 38. paragrafları arasında tespit edildiği üzere, bir arama motoru tarafından sürdürülen kişisel verinin esas davadaki gibi bir durumda işlenmesi, bir bireyin adını temel alarak bu arama motorundaki araçlarla arama yapıldığı zaman işleme, herhangi bir İnternet kullanıcılarına arama sonuçları listesi aracılığıyla bu bireyle ilgili olarak İnternette bulunabilen bilgilerin yapısal olarak genel bakışını elde etmesini - arama motoru olmaksızın bağlantısı kurulamayan veya kurulması büyük zorluk gerektiren, özel hayatıyla ilgili çok sayıda görün-

münü potansiyel olarak ilgilendiren bilgiler - ve böylece kişinin daha fazla veya daha az ayrıntılı bir profilinin oluşturulmasına olanak tanıdığı için, mahremiyete yönelik temel haklar ve kişisel verinin korunması önemli şekilde etkileyebilecek niteliktedir (bakınız, bu etkide, Müşterek Davalar C-509/09 and C-161/10 eDate Advertising and Others EU:C:2011:685, paragraf 45). Ayrıca, veri öznesinin bu haklarına müdahalenin etkisi, her yerden bulunabilen bu tür arama sonuçları içinde bulunan bilgileri sunan İnternet ve arama motorları tarafından modern toplumda oynanan önemli rolden dolayı artmaktadır.

81. Bu müdahalenin olası ciddiyeti ışığında, işlemenin böyle bir arama motoru işletmecisinin salt ekonomik menfaatiyle haklı gösterilemeyeceği açıktır. Lakin, arama sonuçları listesinden bağlantıların kaldırılması, söz konusu bilgiye dayalı olarak, madem ki bu bilgiye erişmekle ilgilenen potansiyel İnternet kullanıcılarının meşru menfaatleri üzerinde etkisi vardır, esas davadaki husus gibi durumlarda bu menfaat ile veri öznesinin Temel Hakları Şartı'nın 7 ve 8. Maddesi altındaki hakları arasında adil bir denge gözetilmelidir. Her ne kadar bu maddelerde korunan veri öznelerinin haklarının İnternet kullanıcılarının menfaatlerine ağır basabileceği gerçektir, denge, genel bir kural olarak, belirli durumlarda mevzubahis bilginin niteliğine ve veri öznesinin özel hayatıyla ilgili hassasiyetine ve kamunun bu bilgiye sahip olmasındaki menfaatine, ki bu menfaat özellikle veri öznesinin kamusal hayatta oynadığı role göre değişiklik gösterebilir, bağlıdır.

82. Esas davadaki gibi bir başvuru talebi yapıldığı zaman yapılması gereken 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendinin uygulanmasının koşullarının değerlendirilmesinden sonra denetleyici makam veya adli makam, arama motoru işletmecisine bir kişinin adı temel alınarak yapılan bir aramada görüntülenen arama sonuçları listesinden üçüncü taraflarca yayınlanan ve bu kişi ile ilgili kişisel bilgi içeren İnternet sitelerine bağlantıları kaldırmasını, yayıncının kendi takdiriyle veya bu makamların bir emrini müteakip bu ad ve bilginin öncesinde veya aynı anda yayınlandıkları İnternet sitelerinden kaldırılmasını koşul olarak gerektirmeksizin, emredebilir.

83. Mevcut yargılamanın 35 ile 38. paragrafları arasında ortaya koyulduğu üzere, arama motorunun faaliyetleri bağlamında kişisel verilerin işlenmesi, İnternet sayfalarının yayıncıları tarafından yürütölen işlemeden ayırt edilebilir ve bunun dışında ayrı bir işleme niteliğinde olduğu takdirde, arama motoru işletmecisi işleminin denetleyicisi sıfatıyla, Direktif tarafından belirlenen güvencelerin tam etkili olabilmesi için sorumlulukları, yetkileri ve imkanları çerçevesinde işleminin 95/46 sayılı Direktif'in gerekliliklerini getirdiğini temin etmelidir.

84. Bir İnternet sitesinde yayınlanan bilginin başka sitelerde çok kolay şekilde kopyalanmasının kolaylığı ve yayından sorumlu olan kişilerin her zaman Avrupa Birliği yasalarına tabii olmaması gerçeği karşısında, eğer ki sonrakinin öncelikle veya paralel şekilde İnternet sitelerinin yayıncılarından kendisiyle ilgili bilginin silinmesini talep etmesi zorunlu kılınırsa, veri kullanıcılarının etkili ve tam koruması sağlanamaz.

85. Ayrıca, bir bireyle ilgili bilginin yayınından oluşun İnternet sayfası yayıncısı tarafından yapılan işleme, bazı durumlarda, 'sadece gazetecilik amaçlarıyla' gerçekleştirilebilir ve böylece, 95/46 sayılı Direktif'in 9. Maddesinin sonucu olarak, Direktif'te belirtilen yükümlölüklerin istisnasından yararlanırken, böyle bir istisnanın bir arama motoru işletmecisi tarafından sürdürölen işleme için söz konusu olduğu görünmemektedir. Bundan dolayı, belirli durumlarda veri öznesinin 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendinde atıf yapılan hakları, bu işletmeciye karşı kullanımına yetkili olduğu fakat İnternet sitesi yayıncısına karşı olmadığı çıkarımı yapılamaz.

86. Son olarak, belirtilmelidir ki, sadece 95/46 sayılı Direktif'in 7. Maddesi altında yer alan ve arama motorunun faaliyetine de çatışmadan uygulanabilen bir İnternet sitesinde kişisel verinin bir parçasının yayınlanmasını meşru kılan bu temel değil, ayrıca ve hatta konu bu olduğu durumlarda, 95/46 sayılı Direktif'in 7(f) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılacak tartışma konusu olan menfaatlerin ölçümünün sonucu, söz konusu arama motoru işletmecisi tarafından veya İnternet sayfasının yayıncısı tarafından sürdürölen işleminin, örneğin, ilk olarak, işlemeyi haklı kılan meşru menfaatin farklı olup olmamasına ve ikinci olarak, veri öznesi için

işlemenin neticeleri, özellikle de özel hayatı için, mutlaka aynı olup olmamasına göre değişiklik gösterecektir.

87. Esasında, bir İnternet sayfasının bir kişinin adını esas alarak yapılan bir arama sonucu gösterilen ve o İnternet sayfasında bu kişiyle ilgili bulunan bilginin sonuçlar listesine dahil edilmesi, bu bilgiyi fark edilebilir şekilde ilgili kişiyle ilgili arama yapan herhangi bir İnternet kullanıcısı için daha kolay erişilebilir kıldığı ve bu bilginin yayılmasında belirleyici rol oynadığı için, İnternet sitesinde yayınlanmasından daha fazla veri öznesinin temel mahremiyet hakkına önemli bir müdahale oluşturması muhtemeldir.

88. Yukarıda yapılan değerlendirmeler ışığında, Soru 2(c) ve (d)'nin yanıtı, 95/46 sayılı Direktif'in Madde 12(b) ile 14. Maddenin 1. Fıkrasının (a) bendinin, bu hükümler altında belirtilen haklara uyum sağlayabilmek için ve bu hükümlerde belirtilen koşullar sağlandığı sürece, bir arama motoru işletmecisinin bir kişinin adını esas alarak yapılan bir arama sonrasında gösterilen sonuçlar listesinden, üçüncü taraflarca yayınlanan ve bu kişiyle ilgili bilgi içeren İnternet sayfalarına yapılan bağlantıları, ayrıca bu isim veya bilginin önceden veya eş zamanlı olarak bu İnternet sayfalarından silinmediği durumlarda ve hatta, öyle bir durum olabilir ki, bu sayfalarda yayının kendisinin hukuki olduğu durumlarda, kaldırmakla yükümlü olduğu manasına geldiği şeklinde yorumlanacaktır.

Veri öznelerinin 95/46 sayılı Direktif'te teminat altına alınan haklarının kapsamını ilgilendiren, Soru 3

89. Soru 3'te, başvuru mahkeme, temel olarak, 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendinin veri öznesinin bir arama motoru işletmecisinden adını temel olarak yapılan bir arama sonucu görüntülenen arama sonuçları listesinden üçüncü taraflarca hukuka uygun şekilde yayınlanmış ve kendisiyle ilgili gerçek bilgiler içeren İnternet sayfalarına yapılan bağlantıları, bu bilginin kendisine zarar verebilecek nitelikte olduğu veya veri öznesinin belirli bir zamandan sonra unutulmasını arzu ettiği gerekçeleriyle kaldırmasını talep etmeye olanak verdiği manasına geldiği şeklinde yorumlanıp yorumlanamayacağını sorumaktadır.

90. Google İspanya, Google Inc, Yunan, Avusturya ve Polonya Hükümetleri ile Komisyon bu sorunun olumsuz yanıtlanması gerektiğini değerlendirmektedir. Google İspanya, Google Inc, Polonya Hükümeti ile Komisyon bu bağlamda, 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendinin veri öznelerine sadece söz konusu işleme Direktif ile bağdaşmayan nitelikteyse veya kendi özel durumlarıyla ilgili yasal gerekçeler gerektiriyorsa hak tanıdığını; sadece işlemenin kendileriyle ilgili zarar verebilecek nitelikte olduğu veya işlenen verinin unutulmasını arzu ettiği için bu hakkı tanımadığını iddia etmektedir. Yunan ve Avusturya Hükümetleri, veri öznesinin ilgili İnternet sitesinin yayıncısına başvurması gerektiğini ileri sürmektedir.

91. Bay Costeja Gonzalez ve İspanyol ve İtalya Hükümetlerine göre ise, veri öznesi bir arama motoru tarafından kendisiyle ilgili kişisel verilerin indekslemesine, bu verilerin arama motoru aracılığıyla yayılmasının kendisine zarar vermesi durumunda ve bu verilerin korunması ve mahremiyetlerine yönelik temel hakları - 'unutulma hakkını' kapsayan - arama motoru işletmecisinin meşru menfaatlerine ve bilgi özgürlüğüyle ilgili genel menfaate karşı ağır basarsa itiraz edilebilir.

92. Uygulanması kişisel verilerin işlenmesinin Direktif'le bağdaşmaması koşuluna bağlı olan 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) Maddesiyle ilgili olarak, hatırlanmalıdır ki, mevcut yargılamanın 72. paragrafında belirtildiği üzere, bu tür bir uyumsuzluk sadece bu verinin hatalı olması durumunda değil, fakat, özellikle, verilerin eksik, ilgisiz veya işlemenin amacıyla aşırı olmasından, güncel tutulmalarından veya tarihi, istatistiksel veya bilimsel amaçlarla tutulmaları zorunlu olmadığı sürece gereğinden daha fazla uzun süre ile tutulmalarından da kaynaklanabilir.

93. 95/46 sayılı Direktif'in Madde 6(1)(c) ile (e) arasında belirtilen gerekliliklerden, başlangıçta hukuka uygun olarak işlenen doğru bir veri, zaman içerisinde, toplandıkları veya işlendikleri amaçlar ışığında bu veriler artık gerekli değilse Direktif ile uyumsuz hale gelebilir sonucu çıkmaktadır. Özellikle veriler eksik, ilgisiz veya artık ilgili olmaması veya bu amaçlarıyla bağlantılı olarak aşırı olması ve geçen zamanın ışığında bu böyledir.

94. Bu sebeple, veri öznesince 95/46 sayılı Direktif'in Madde 12(b) maddesi uyarınca yapılacak bir talebi müteakiben, adını temel olarak yapılan bir arama sonrası gösterilen ve hukuka uygun şekilde üçüncü taraflarca yayınlanan ve kendisiyle ilgili gerçek bilgi içeren İnternet sayfalarına bağlantılarının arama sonuçları listesine dahil edilme, zamanın bu noktasında, Direktif'in 6(1)(c) Maddesiyle bu görüntülenen bilgi, olayın tüm ilgili durumları dikkate alındığında, eksik, ilgisiz veya arama motoru işletmecisi tarafından yürütülen işlemin amacı ile aşırı olduğu için uyumsuz ise, sonuçlar listesinde bulunan bilgi ve bağlantılar silinmelidir.

95. 95/46 sayılı Direktif'in Madde 12(b)'deki gereksinimleri sağlayan talepler Direktif'in 7(f) Maddesinde belirtilen koşullarla uyumsuzluk iddialarına dayandığına yönelik talepler ve Direktif'in 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi altındaki talepler ilgili olduğu sürece, her bir durumda kişisel verinin işlenmesine 7. Madde altında işlemin sürdürüleceği tüm dönem için izin verileceğinin altı çizilmelidir.

96. Yukarıda belirtilenlerin ışığında, esas davadaki gibi mevzubahis olan işlemeye itiraz etmek için yapılan bu talepler değerlendirildiği zaman, veri öznesinin kendisini ilgilendiren bilginin, zamanın bu noktasında, adını temel alan bir arama yapılması sonrasında gösterilen sonuçlar listesiyle adıyla artık bağlantılanmamasını gerektiğine yönelik bir hakkının olup olmadığı özellikle incelenmelidir. Bu bağlantıda, bu tür bir hakkı tespit edebilmek için mevzubahis bilginin sonuçlar listesine dahil edilmesinin veri öznesine zarar vermesinin gerekli olmadığı vurgulanmalıdır.

97. Veri öznesi, Temel Hakları Şartı'nın 7 ve 8. Maddeleri altındaki temel hakları ışığında, söz konusu bilginin sonuçlar listesinde dahil edilmek suretiyle artık genel kamuya sunulmamasını talep edebileceği için, özellikle mevcut yargılamanın 81. paragrafından da çıkan sonuç gereğince, genel kural olarak, bu hakların sadece arama motoru işletmecisinin ekonomik menfaatine değil, fakat ayrıca genel kamunun bu bilgiyi veri öznesinin adıyla ilgili yapacağı arama sonucu bulmasındaki menfaatten de ağır bastığı kabul edilmelidir. Ancak, veri öznesinin sosyal hayatta oynadığı rol gibi özel gerekçelerle, temel haklarına müdahale genel kamunun sonuçlar listesine dahil

olmasından dolayı söz konusu bilgiye erişmeye yönelik ağır basan menfaatiyle meşru kılınıyorsa, bu durum söz konusu olmayacaktır.

98. Esas davadaki, İnternet kullanıcılarının Google Arama'yı kullanarak veri öznesinin adını temel alıp bir arama yaparak elde ettiği sonuçlar listesinde veri öznesinin adını ve sosyal güvenlik borçları için yapılan haciz işlemiyle bağlantılı olarak yapılan gayrimenkul açık artırmasıyla ilgili duyuruları barındıran bir günlük gazetenin çevrimiçi arşivlerinin İnternet sayfalarına bağlantıların görüntülenmesini ilgilendiren gibi durumlarla ilgili olarak, bu duyurularda yer alan bilginin veri öznesinin özel hayatıyla ilgili hassasiyet ve ilk yayınının 16 yıl öncesinde yapıldığı gerçeği göz önüne alınarak, veri öznesinin bu bilginin artık bu listeler aracılığıyla adıyla bağlantı kurulmaması için bir hakkının oluştuğu kabul edilmelidir. Bu nedenle, söz konusu durumda, bu tür bir arama bağlamında kamunun bilgiye erişmesinde ağır basan bir menfaatini kanıtlayan özel nedenlerin varlığı görünmediği için, başvuru mahkemenin işi, yine de, veri öznesinin 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendi uyarınca sonuçlar listesinden bu bağlantıların kaldırılmasını talep edebileceğini tespit etmektedir.

99. Yukarıda yapılan değerlendirmeler ışığında, Soru 3'ün yanıtı 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendinin, bu hükümlerin uygulanma koşulları değerlendirildiği zaman, veri öznesinin kendisini ilgilendiren bilginin, zamanın bu noktasında, adını temel alan bir arama yapılması sonrasında gösterilen sonuçlar listesiyle adıyla artık bağlantılanmamasını gerektiğine yönelik bir hakkının olup olmadığı, bu tür bir hakkı tespit edebilmek için mevzu bahis bilginin sonuçlar listesine dahil edilmesinin veri öznesine zarar vermesi gerekli olmaksızın, ayrıca incelenmesi gerektiği manasına geldiği şeklinde yorumlanacağıdır. Veri öznesi, Temel Hakları Şartı'nın 7 ve 8. Maddeleri altındaki temel hakları ışığında, söz konusu bilginin sonuçlar listesinde dahil edilmek suretiyle artık genel kamuya sunulmamasını talep edebileceği için, genel kural olarak, bu hakların sadece arama motoru işletmecisinin ekonomik menfaatine değil, fakat ayrıca genel kamunun bu bilgiyi veri öznesinin adıyla ilgili yapacağı arama sonucu bulmasındaki menfaatten de ağır basmaktadır. Ancak, veri öznesinin sosyal hayatta oynadığı rol gibi özel gerekçelerle, temel haklarına müdahale genel kamunun sonuçlar liste-

sine dahil olmaktan dolayı söz konusu bilgiye erişmeye yönelik ağır basan menfaatıyla meşru kılınıyorsa, bu durum söz konusu olmayacaktır.

Masraflar

100. Buradaki adli muameleler, esas davanın tarafları için başvuru mahkeme önündeki derdest davada bir aşama olduğundan; masraflar hakkındaki karar, başvuru mahkemeyi ilgilendirir. Divana görüş sunarken yapılan masraflar, bu tarafların masrafları hariç olmak üzere, geri alınamaz.

Bu gerekçelerle, Divan (Büyük Daire) şu şekilde karar vermektedir:

1. Kişisel Verilerin İşlenmesi ve bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına Dair Bireylerin Korunması Hakkındaki 95/46/EC sayılı ve 24 Ekim 1995 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi Direktifi'nin Madde 2(b) ve 2(d) hükümlerinin, öncelikle, İnternette üçüncü taraflarca yayınlanmış veya bulundurulmuş bilgiyi konumlandırma, otomatik olarak indeksleme, geçici olarak saklama ve son olarak belirli bir tercih sırasına göre İnternet kullanıcılarına sunulmasından oluşan arama motoru faaliyeti bu tür bilgi kişisel veri içerdiği durumda, Madde 2(b) anlamında 'kişisel verinin işlenmesi' olarak nitelendirilmelidir; ve ikinci olarak, arama motoru işletmecisi bu işlemeye ilişkin olarak Madde 2(d) anlamında 'denetleyici' olarak kabul edilmelidir, manasına geldiği şekilde yorumlanmalıdır.

2. 95/46 sayılı Direktif'in 4(1)(a) Maddesinin, arama motoru işletmecisi bir Üye Devlette arama motoru üzerinde reklam alanı sağlama ve satma amacıyla, bu Devlette yerleşik insanlara yönelik faaliyetlerini amaçlar bir şube veya bağlı şirket kurduğu zaman, denetleyicinin bir işletmesi tarafından bir Üye Devletin ülkesi üzerinde bu madde anlamında yürütülen faaliyetler bağlamında, kişisel verinin işlenmesinin gerçekleştiği anlamına geldiği şekilde yorumlanmalıdır.

3. 95/46 sayılı Direktif'in Madde 12(b) ile 14. Maddenin 1. Fıkrasının (a) bendinin, bu hükümler altında belirtilen haklara uyum sağlayabilmek için ve bu hükümlerde belirtilen koşullar sağlandığı sürece, bir arama motoru işletmecisinin bir kişinin adını esas olarak yapılan bir arama sonrasında göste-

rilen sonuçlar listesinden, üçüncü taraflarca yayınlanan ve bu kişiyle ilgili bilgi içeren İnternet sayfalarına yapılan bağlantıları, ayrıca bu ad veya bilgilerin önceden veya eş zamanlı olarak bu İnternet sayfalarından silinmediği durumlarda ve hatta, öyle bir durum olabilir ki, bu sayfalarda yayının kendisinin hukuki olduğu durumlarda, kaldırmakla yükümlü olduğu manasına geldiği şeklinde yorumlanmalıdır.

4. 95/46 sayılı Direktif'in 12(b) ile 14. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) bendinin, bu hükümlerin uygulanma koşulları değerlendirildiği zaman, veri öznesinin kendisini ilgilendiren bilginin, zamanın bu noktasında, adını temel alan bir arama yapılması sonrasında gösterilen sonuçlar listesiyle adıyla artık bağlantılanmamasını gerektiğine yönelik bir hakkının olup olmadığı, bu tür bir hakkı tespit edebilmek için mevzubahis bilginin sonuçlar listesine dahil edilmesinin veri öznesine zarar vermesi gerekli olmaksızın, ayrıca incelenmesi gerektiği manasına geldiği şeklinde yorumlanmalıdır. Veri öznesi, Temel Hakları Şartı'nın 7 ve 8. Maddeleri altındaki temel hakları ışığında, söz konusu bilginin sonuçlar listesinde dahil edilmek suretiyle artık genel kamuya sunulmamasını talep edebileceği için, genel kural olarak, bu hakların sadece arama motoru işletmecisinin ekonomik menfaatine değil, fakat ayrıca genel kamunun bu bilgiyi veri öznesinin adıyla ilgili yapacağı arama sonucu bulmasındaki menfaatten de ağır basmaktadır. Ancak, veri öznesinin sosyal hayatta oynadığı rol gibi özel gerekçelerle, temel haklarına müdahale genel kamunun sonuçlar listesine dahil olmaktan dolayı söz konusu bilgiye erişmeye yönelik ağır basan menfaatiyle meşru kılınıyorsa, bu durum söz konusu olmayacaktır.

[İmzalar]